

STATUTEN

Artikel 1. De naam

De vereniging, genaamd Partij van de Arbeid, is gevestigd te Amsterdam. Zij wordt in de statuten de partij genoemd. Leden en organen van de partij hebben niet het recht onder de naam Partij van de Arbeid een rechtspersoon op te richten, behoudens goedkeuring van het partijbestuur. De naam Partij van de Arbeid mag uitsluitend door of namens de organen van de partij worden gebruikt.

Artikel 2. Het doel

De partij stelt zich als doel de verwezenlijking van een democratisch-socialistische maatschappij zoals deze nader is omschreven in het door het congres vastgestelde beginselprogramma.

Artikel 3. De middelen

De partij tracht dit doel te bereiken door het formuleren van programma's die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving en door het in stand houden van de partijorganisatie.

Artikel 4. Het lidmaatschap

1. Leden van de partij kunnen zijn: ingezetenen van Nederland en Nederlanders verblijvend buiten Nederland.
2. Om het lidmaatschap te kunnen verkrijgen moet een persoon de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt en de doelstellingen van de partij onderschrijven.
3. Het lidmaatschap van de partij geeft recht om lidmaatschapsrechten uit te oefenen in een afdeling en in een gewest van de partij.
4. Geen lid van de partij kan zijn degene die:
  - a. lid is van een andere landelijke geregistreerde politieke partij;
  - b. indien er een plaatselijke PvdA-afdeling is, lid is van een andere plaatselijke en/of provinciale politieke groepering;
  - c. zitting heeft in een vertegenwoordigend lichaam voor een andere landelijke, provinciale of plaatselijke politieke groepering of hiervoor op de kandidatenlijst staat, tenzij de terzake bevoegde PvdA-vergadering besloten heeft hiermee een samenwerkingsverband aan te gaan of deel te nemen aan een gezamenlijke kandidatenlijst.
5. Het lidmaatschap van de partij eindigt:
  - a. door overlijden;
  - b. door schriftelijke opzegging bij het partijbestuur;
  - c. van rechtswege, in geval een lid niet langer voldoet aan het bepaalde in de leden 1 en 2 van dit artikel, wanneer één van de gevallen als bedoeld in lid 4 van dit artikel zich voordoet, dan wel in geval een lid een contributieachterstand van meer dan zes maanden heeft laten ontstaan;
  - d. door roeyement, met inachtneming van de bepalingen van deze statuten en van het huishoudelijk reglement.
Roeyement kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de partij handelt of de partij op onredelijke wijze benadeelt.
Met inachtneming van de bepalingen van het huishoudelijk reglement kan roeyement geschieden door het partijbestuur. De geroyeerde heeft recht van beroep op de beroepscommissie.

Artikel 5. De contributies

De leden zijn verplicht contributies te betalen overeenkomstig de bepalingen van het huishoudelijk reglement.

Artikel 6. Het donateurschap

1. Donateur is de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die door het partijbestuur als zodanig is toegelaten en die zich jegens de partij verplicht jaarlijks een door het partijbestuur vastgestelde donatie te betalen.
2. Aan het donateurschap kunnen geen rechten worden ontleend.
3. Het donateurschap kan te allen tijde door het partijbestuur of door de donateur door schriftelijke opzegging worden beëindigd.

Artikel 7. Bemiddeling en toezicht

Indien een orgaan of lid van de partij handelt of dreigt te handelen in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de partij, dan wel de partij op onredelijke wijze benadeelt of dreigt te benadelen, is het partijbestuur bevoegd voor zover nodig besluiten van partijorganen buiten werking te stellen, aanwijzingen te geven en beperkingen aan te brengen in de uitoefening van rechten en functies. Het huishoudelijk reglement geeft nadere regels omtrent de uitoefening van deze bevoegdheid.

Artikel 8. De vrouwenorganisatie

1. De Rooie Vrouwen zijn de vrouwenorganisatie binnen de Partij van de Arbeid. Zij streven naar een samenleving waarin een gelijkwaardige positie van vrouwen en mannen de norm is. Een noodzakelijke voorwaarde daartoe is zeggenschap en zelfstandigheid voor ieder mens. De machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen dient te worden doorbroken.
2. Nadere regelingen omtrent de vrouwenorganisatie worden gegeven in het huishoudelijk reglement van de partij.

Artikel 9. De jongerenorganisatie

1. De Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid (JS) zijn de dragers van het politieke jongerenwerk in de partij.
2. De Jonge Socialisten hebben een huishoudelijk reglement, dat de goedkeuring van het partijbestuur behoeft.

Artikel 10. Vertegenwoordiging

Het partijbestuur vertegenwoordigt de partij in en buiten rechte. Daarnaast zijn voorzitter, secretaris en penningmeester van het partijbestuur bevoegd te zamen de partij in en buiten rechte te vertegenwoordigen. In geval van verhindering van voorzitter, secretaris of penningmeester kunnen zij worden vervangen door de eerste en/of tweede vice-voorzitter van het partijbestuur.

Artikel 11. De geldmiddelen

1. De geldmiddelen van de partij bestaan uit:
  - a. de contributies van de leden;
  - b. de donaties;
  - c. de vorderingen op afdelingen en anderen;
  - d. schenkingen;
  - e. erfstellingen en legaten;
  - f. renten van beleggingen en baten van ondernemingen;
  - g. andere inkomsten.
2. De contributies van de leden en de donaties komen in de kas van de partij.
3. a. Het congres stelt, op voorstel van het partijbestuur het aandeel van de contributie-inkomsten vast, dat ter beschikking van de afdelingen en de gewesten wordt gesteld.
b. Nadere regels omtrent beheer en gebruik van geldelijke fondsen worden gesteld in het huishoudelijk reglement.
4. Het toezicht en de controle op de boekhouding en de administratie worden uitgeoefend door een accountant.

Artikel 12. De beroepscommissie

1. Omschrijving
De beroepscommissie bestaat uit drie leden. Zij worden gekozen door het congres voor een periode van vier jaar. Hervierkiezing is mogelijk.
2. Taken
De beroepscommissie doet bindende uitspraken in beroep in geval van roeyement als bedoeld in artikel 4 lid 5 sub d van de statuten en in die gevallen, waarvan de beslissing in beroep door het huishoudelijk reglement aan haar is opgedragen.

Artikel 13. De financiële commissie

1. Omschrijving
De financiële commissie bestaat uit vijf leden. Zij worden op voordracht van het partijbestuur benoemd door het congres, telkens voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is één maal mogelijk.
2. Taken
De financiële commissie heeft tot taak gevraagd en ongevraagd zowel het partijbestuur als het congres te adviseren over voorstellen en besluiten betreffende financiële aangelegenheden.

Artikel 14. De afdeling

1. Omschrijving
  - a. De afdeling bestaat bij oprichting uit ten minste tien leden die in het gebied van de afdeling wonen of die door een schriftelijk meegedeeld besluit van het partijbestuur bij die afdeling zijn ingedeeld.
De afdeling wordt opgeheven wanneer het ledental daalt beneden zes, behoudens dispensatie door het partijbestuur.
  - b. De oprichting van een afdeling behoeft toestemming van het partijbestuur. Een afdeling omvat een gemeente.
  - c. In grote steden en/of in grootstedelijke gebieden kan, na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur, besloten worden tot oprichting van meer dan één afdeling of onderafdeling. Mocht er besloten zijn tot oprichting van meer afdelingen, dan worden evenwel aangelegenheden betreffende de gemeentepolitiek voorbehouden aan de verenigde vergadering van afdelingen in die gemeente. De verenigde vergadering van afdelingen van grote steden en/of grootstedelijke gebieden kiest een bestuur, dat verantwoordelijk is voor aangelegenheden betreffende de gemeentepolitiek. Een onderafdeling blijft deel uitmaken van de afdeling als bedoeld in lid b.
  - d. In landelijke gebieden kan na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur besloten worden tot oprichting van onderafdelingen. Deze onderafdelingen blijven echter deel uitmaken van de afdeling als bedoeld in lid b.
  - e. In landelijke gebieden kan na overleg met het gewestelijk bestuur en na goedkeuring van het partijbestuur worden besloten tot oprichting van een afdeling die meer gemeenten omvat, maar per gemeente bestaat een onderafdeling, die zelf verantwoordelijk is voor zaken die de lokale politiek betreffen.
  - f. De partij kent tevens buitenlandse afdelingen.
2. Taken
  - a. Tot de taken van de afdeling inzake de gemeentepolitiek behoren:
    - het nemen van besluiten over de wijze waarop aan de gemeenteraadsverkiezing(en) wordt deelgenomen;
    - het vaststellen van het verkiezingsprogramma;
    - het vaststellen van de kandidatenlijst;
    - het adviseren van de gemeenteraadsfractie naar aanleiding van het onderhandelingsresultaat over toetreding tot het college van burgemeester en wethouders;
    - het adviseren van de gemeenteraadsfractie ten aanzien van de lokale politiek.
  - b. De afdeling stelt op voordracht van het afdelingsbestuur de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen vast.
  - c. De afdeling is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met maatschappelijke groepen en organisaties in de gemeente. De afdeling bevordert de samenwerking met de leden en tracht hen zoveel mogelijk te betrekken bij de menings- en besluitvorming in de afdeling.
  - d. De afdeling heeft tot taak het werven, selecteren, scholen, opleiden en begeleiden van partij kaderleden en ambtsdragers in gemeentelijke functies en organen.
  - e. De afdeling betoont zich actief in het werven van leden.
  - f. De afdeling organiseert activiteiten om de deelname van vrouwen aan de politiek te bevorderen.
3. De afdelingsvergadering
  - a. De afdelingsvergadering is het hoogste gezag binnen de afdeling.
  - b. De afdelingsvergadering stelt het verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen vast.

Artikel 15. Het afdelingsbestuur

1. Omschrijving

Het afdelingsbestuur bestaat uit ten minste drie leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, allen in functie te kiezen.
2. Taken

Voorzover in de statuten of het huishoudelijk reglement niet uitdrukkelijk anders is bepaald, is het afdelingsbestuur verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van de afdeling.

Artikel 16. De raadsfractie

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de gemeenteraad op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de gemeenteraadsfractie van de partij. Indien de afdelingsvergadering zulks heeft goedgekeurd, vormen de gemeenteraadsleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.
2. Taken

De raadsfractie en de leden daarvan bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de gemeenteraad. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de afdelingsvergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 17. Het samenwerkingsverband

1. Omschrijving
  - a. Een samenwerkingsverband bestaat uit twee of meer afdelingen, die door een gemeentelijke herindeling gaan functioneren binnen één gemeente en gekozen hebben voor deze organisatievorm ter voorbereiding van één afdeling.
  - b. Een samenwerkingsverband kan ook bestaan uit twee of meer afdelingen die door het instellen van regionaal bestuur een deel van hun taken en bevoegdheden willen overdragen aan een organisatievorm op regionaal niveau ter voorbereiding van een afdeling of een verenigde vergadering van afdelingen.
  - c. In het instellingsbesluit wordt aangegeven hoe lang dit samenwerkingsverband zal gelden. Uiterlijk een jaar nadat de gemeentelijke herindeling van kracht is geworden dient de permanente organisatievorm in werking te treden.
  - d. De vergadering van het samenwerkingsverband is het hoogste gezag binnen het samenwerkingsverband. Zij bestaat uit de leden van de deelnemende afdelingen, voor zover woonachtig in het gebied dat door middel van de desbetreffende ontwerp-wet gemeentelijke herindeling de toekomstige gemeente vormt.
2. Taken
  - a. Het bevorderen van een goede interne organisatie en een regelmatige wisselwerking tussen de deelnemende afdelingen.
  - b. Het voorbereiden van de verkiezingen voor de gemeenteraad van de nieuw te vormen gemeente, overeenkomstig de door de daartoe bevoegde partijorganen opgestelde procedures en reglementen.
  - c. Het opstellen van het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst.
  - d. Het coördineren van de acties voor de in lid b bedoelde verkiezingen.
  - e. Het positie-bepalen ten opzichte van andere partijen en het begeleiden van de collegevorming op de wijze zoals een afdeling dat normaliter doet.
  - f. Het voorbereiden van een permanente organisatievorm, die moet gaan gelden als de gemeentelijke herindeling is geëffectueerd.

Artikel 18. Het bestuur van het samenwerkingsverband

1. Omschrijving
  - a. Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit ten minste zeven leden. Het wordt door de afdelingsvergaderingen van de deelnemende afdelingen gekozen. In het instellingsbesluit wordt opgenomen hoeveel leden iedere afdeling kiest.
  - b. Het bestuur kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur, bestaande uit een voorzitter, secretaris en penningmeester.

Alternatief voor lid 1:

1. Omschrijving
  - a. Het bestuur van het samenwerkingsverband bestaat uit ten minste zeven leden. Het wordt door de vergadering van het samenwerkingsverband gekozen uit de leden van het samenwerkingsverband.
  - b. Voorzitter, secretaris en penningmeester worden in functie kandidaat gesteld en gekozen. Zij vormen het dagelijks bestuur.
2. Taken

Het bestuur van het samenwerkingsverband is belast met de algehele leiding van het samenwerkingsverband, de uitvoering van de besluiten die het samenwerkingsverband betreffen, het leidinggeven aan alle vergaderingen door het samenwerkingsverband belegd en het zorg dragen voor de toezending van de stukken via de in de afdelingen gebruikelijke kanalen.

Artikel 19. De raadsfractie van het samenwerkingsverband

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de gemeenteraad op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de gemeenteraadsfractie van de partij. Indien de vergadering van het samenwerkingsverband zulks heeft besloten, vormen de gemeenteraadsleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.
2. Taken
  - a. Tot op het tijdstip waarop de nieuwe raad is geïnstalleerd bevorderen de verschillende raadsfracties en de leden daarvan de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de gemeenteraden. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de desbetreffende oorspronkelijke afdelingsvergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.
  - b. Vanaf de dag van de installatie van de nieuwe raad legt het gekozen lid van de fractie desgevraagd verantwoording af aan de vergadering van het samenwerkingsverband, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 20. Het gewest

1. Omschrijving

Een gewest omvat de afdelingen binnen één provincie.

2. Taken
  - a. Het gewest bevordert de deelname van de leden van de afdelingen in het gewest aan het debat en de besluitvorming over de provinciale politiek.
Hieronder vallen:
    - het nemen van besluiten over de wijze waarop aan de Provinciale-Statenvierkiezingen wordt deelgenomen en het vaststellen van het verkiezingsprogramma;
    - het vaststellen van de kandidatenlijst(en);
    - het adviseren van de statenfractie naar aanleiding van het onderhandelingsresultaat over toetreding tot het college van Gedeputeerde Staten;
    - het adviseren van de statenfractie ten aanzien van provinciale politiek.
  - b. Het gewest stelt op voordracht van het gewestelijk bestuur de kandidatenlijst(en) voor de Provinciale-Statenvierkiezingen vast.
  - c. Het gewest volgt regelmatig en nauwgezet ontwikkelingen op het terrein van regionaal, provinciaal en lokaal bestuur.
  - d. Het gewest is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met maatschappelijke groepen en organisaties in de provincie en de regio. Het gewest bevordert de samenwerking met de afdelingen en tracht de leden zoveel mogelijk te betrekken bij de menings- en besluitvorming in het gewest.
  - e. Het gewest heeft tot taak het werven, selecteren, opleiden en begeleiden van partij kaderleden en ambtsdragers in provinciale of regionale functies en organen.
  - f. Het gewest betoont zich actief in het werven van leden.
  - g. Het gewest organiseert activiteiten om de deelname van vrouwen aan de politiek te bevorderen.
  - h. Elk lid wordt ten minste één maal per jaar uitgenodigd zijn/haar specifieke belangstelling voor onderwerpen in de provinciale politiek kenbaar te maken.
3. De gewestelijke vergadering
  - a. De gewestelijke vergadering is het hoogste gezag binnen het gewest. Zij bestaat uit afgevaardigden van de afdelingen binnen het gewest en uit het gewestelijk bestuur. Het aantal afgevaardigden waarop een afdeling recht heeft wordt bepaald in het huishoudelijk reglement van de partij.
  - b. Elk lid woonachtig in het gewest heeft toegang tot de gewestelijke vergadering en heeft daar spreekrecht.
  - c. De afgevaardigden en de leden van het gewestelijk bestuur hebben stemrecht.
  - d. De gewestelijke vergadering stelt het verkiezingsprogramma voor de Provinciale-Statenvierkiezingen vast.
  - e. De gewestelijke vergadering wijst een lid aan, dat zitting neemt in het Algemeen Bestuur van de partij.

Artikel 21. Het gewestelijk bestuur

1. Omschrijving
Het gewestelijk bestuur bestaat uit ten minste vijf leden waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, allen in functie te kiezen.
Alle bestuursleden zijn lid van een afdeling die tot het gewest behoort.
2. Taken
Voorzover in de statuten of het huishoudelijk reglement niet uitdrukkelijk anders is bepaald, is het gewestelijk bestuur verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van het gewest.

Artikel 22. De statenfractie

1. Omschrijving
De leden gekozen tot lid van de Provinciale Staten op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de statenfractie van de partij. Indien de gewestelijke vergadering zulks heeft goedgekeurd, vormen de statenleden van de partij één fractie met leden van één of meer andere partijen.
2. Taken
De statenfractie en de leden daarvan bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in de Provinciale Staten. Het gekozen lid van de fractie legt desgevraagd verantwoording af aan de gewestelijke vergadering, met inachtneming van zijn staatsrechtelijke positie.

Artikel 23. Het congres

1. Omschrijving
  - a. Het congres is het hoogste gezag binnen de partij. Het bestaat uit de congresafgevaardigden van de afdelingen en de leden van het partijbestuur.
Het congres is openbaar.
  - b. De congresafgevaardigden worden op de jaarvergadering van de afdeling gekozen door de leden. Het aantal congresafgevaardigden is afhankelijk van het ledental. Elke afdeling kiest per vijfthonderd leden of een gedeelte daarvan één afgevaardigde voor het congres. Als ledental geldt het aantal leden vermeld op het door het partijbestuur versprekte leden-

overzicht van de eerste week in januari, voorafgaande aan het congres. Bij tussentijdse oprichting, samenvoeging of splitsing van (een) afdeling(en) geldt het ledental op de oprichtings-, samenvoegings- of splitsingsdatum.

- c. De afgevaardigden handelen zonder last of ruggespraak, met dien verstande dat zij hun inbreng zoveel mogelijk baseren op hetgeen de afdelingsvergadering als haar opvatting heeft kenbaar gemaakt. De afgevaardigde legt desgevraagd verantwoording af aan de afdelingsvergadering.
- d. De congresafgevaardigde brengt voor elke vijftig leden of een gedeelte daarvan één stem uit. De leden van het partijbestuur hebben ieder recht op één stem.
- e. Indien een afdeling recht heeft op twee of meer afgevaardigden, wordt het aantal uit te brengen stemmen gelijkelijk over hen verdeeld.
- f. Het congres komt ten minste één maal per jaar bijeen. Het wordt uitgeschreven door het partijbestuur. Het partijbestuur stelt het onderwerp of de onderwerpen van het congres vast.
- g. Het partijbestuur bepaalt de datum en de plaats van het congres.
- h. Het partijbestuur kan te allen tijde een buitengewoon congres uitschrijven. Op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek van ten minste een zodanig aantal afdelingen dat bevoegd is één/tiende van het totaal aantal stemmen op het congres uit te brengen dient het partijbestuur een buitengewoon congres uit te schrijven.
- i. De termijn waarbinnen het partijbestuur, al of niet op verzoek van afdelingen, een buitengewoon congres dient uit te schrijven is vier weken. Uiterlijk veertien dagen voor aanvang van het buitengewoon congres doet het partijbestuur schriftelijk mededeling aan de afdelingen over de datum en de plaats van het congres, alsmede over het onderwerp waarover het congres vergadert.

2. Taken

- a. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur het beginselprogramma van de partij vast.
- b. Het congres stelt op voorstel van het partijbestuur op hoofdlijnen het program voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer en het manifest voor het Europees Parlement vast.
- c. Het congres stelt op voordracht van het partijbestuur de kandidatenlijsten voor de verkiezingen van de leden van de partij in de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement vast.
- d. Het congres neemt besluiten over het verbinden van de lijst van de partij met die van (een) andere partij(en) tot een lijstcombinatie.
- e. Het congres neemt een beslissing over het eindresultaat van de onderhandelingen inzake een kabinetsformatie en aldus over het op basis van het eindresultaat wel of niet deelnemen aan de beoogde regering.
- f. Het partijbestuur is verantwoording schuldig aan het congres. Het congres is bevoegd een oordeel te geven over het beleid van de jongerenorganisatie, de fracties in de Staten-Generaal en de Nederlandse leden van de socialistische fractie in het Europees Parlement.
- g. Het congres verkiest tweemaal per jaar het partijbestuur en het congrespresidium en vierjaarlijks de beroepscommissie.
- h. Het congres benoemt op voordracht van het partijbestuur de leden van de financiële commissie als bedoeld in artikel 13.
- i. Het congres onderzoekt de financiële rekening van het partijbestuur. Goedkeuring door het congres van het algemeen jaarverslag over het gevoerde beleid in de partij en van het financiële verslag en de rekening en verantwoording vindt in het tweede zittingsjaar van het partijbestuur plaats en strekt het partijbestuur tot decharge.
- j. Het congres stelt vast welke functies worden vervuld door bezoldigde bestuurders. Hun rechtspositie wordt door het partijbestuur vastgesteld.
- k. Het congres neemt een beslissing over een voorstel tot ontbinding van de partij en tot wijziging van de statuten.

Artikel 24. Het congrespresidium

Het congrespresidium bestaat uit acht leden. Zeven leden van het congrespresidium worden gekozen door het congres voor een periode van twee jaar. Een door het Dagelijks Bestuur uit zijn midden aan te wijzen lid is ambtshalve lid. Het congrespresidium leidt de vergaderingen van het congres.

Artikel 25. Het partijbestuur

1. Omschrijving

- a. Het partijbestuur bestaat uit maximaal drieëndertig leden. Het bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. De nationale lijsttrekker, de voorzitters van de Eerste- en Tweede-Kamerfractie en de voorzitter van de PvdA-delegatie in de socialistische fractie in het Europees Parlement zijn lid van het Algemeen Bestuur en adviserend lid van het Dagelijks Bestuur.
- b. Het partijbestuur wordt voor een periode van twee jaar gekozen.
- c. De leden van het partijbestuur, met uitzondering van de nationale lijsttrekker, de voorzitters van de Eerste- en Tweede-Kamerfractie en de voorzitter van de PvdA-delegatie in de socialistische fractie in het Europees Parlement, kunnen te allen tijde, te zamen of afzonderlijk, door het congres als lid van het partijbestuur worden ontslagen of geschorst.

2. Taken

- a. Het partijbestuur is belast met het bestuur en de algemene leiding van de partij en het uitvoeren van alle taken en bevoegdheden die aan het partijbestuur zijn toegewezen. Het Dagelijks Bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de partij.
- b. Het partijbestuur richt zich op de landelijke politiek en het landelijke politieke beleid. Het bestuur bevordert de deelname van de leden aan het politieke debat en de besluitvorming. Het partijbestuur onderhoudt door middel van het organiseren van bijeenkomsten, manifestaties en ledenraadpleging contact met de leden ten behoeve van de politieke menings- en

besluitvorming in de partij. Het partijbestuur werkt, indien nodig, plannen uit tot wijziging en verbetering van de organisatie van de partij en de verdeling van de werkzaamheden binnen de partij-organisatie. Het partijbestuur is belast met het ontwikkelen van plannen inzake propaganda en voorlichting over en in de partij. Het onderhoudt contacten met door de partij gesubsidieerde neveninstellingen. Het stelt zich op de hoogte van de besteding van door de partij verstrekte subsidies.

- c. Het partijbestuur stelt de jaarlijkse begroting van inkomsten en uitgaven van de partij vast.
3. De verkiezing
    - a. Het partijbestuur stelt een profiel voor het te verkiezen partijbestuur op. Dit profiel bevat een advies betreffende de gewenste samenstelling en de eisen waaraan de kandidaten moeten voldoen. Het partijbestuur bepaalt in het landelijk werkschema een datum waarbinnen de namen moeten zijn ingezonden bij het partijbestuur van:
      - de door de leden te stellen kandidaten voor leden van het Dagelijks Bestuur en voor de tien andere plaatsen in het partijbestuur;
      - de twaalf rechtstreeks door de gewestelijke vergaderingen gekozen partijbestuursleden.Het partijbestuur kan de kandidaten voor het lidmaatschap van het partijbestuur aanbevelen.
    - b. Worden er niet meer kandidaten gesteld dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn de gestelde kandidaten bij enkele kandidaatstelling gekozen.
    - c. In geval van ontstentenis of opvolging van een in functie gekozen Dagelijks Bestuurder neemt het Dagelijks Bestuur de taken over tot het eerstkomende congres waar in de opvolging wordt voorzien. Ingeval van opvolging van een van de rechtstreeks gekozen kandidaten wijst de eerstkomende gewestelijke vergadering in dat betreffende gewest een nieuw lid aan, dat zitting neemt in het Algemeen Bestuur. Ingeval van opvolging van overige leden van het partijbestuur zijn de tien niet tot lid gekozen kandidaten, die bij de verkiezing van het partijbestuur in het congres de meeste stemmen hebben behaald hiervoor aangewezen, beginnende met degene die het hoogste aantal stemmen bij de verkiezing heeft behaald.
    - d. De directeur van de Wiardi Beckman Stichting woont de vergaderingen van het partijbestuur bij met adviserende stem.
    - e. Het Algemeen Bestuur van de jongerenorganisatie kiest uit zijn midden een adviserend lid van het partijbestuur. Dit adviserend lid dient partijlid te zijn.

Artikel 26. Het Dagelijks Bestuur

1. Omschrijving
  - a. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit:
    - de voorzitter;
    - de eerste vice-voorzitter;
    - de tweede vice-voorzitter belast met internationale zaken;
    - de secretaris;
    - de penningmeester;
    - een bestuurslid belast met het werk met vrouwelijke leden;
    - een bestuurslid, als zodanig gekozen door het congres.De leden van het Dagelijks Bestuur worden allen in functie gekozen.
  - b. De nationale lijsttrekker, de voorzitters van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer en de voorzitter van het Nederlandse deel van de fractie in het Europees Parlement zijn adviserend lid.
  - c. Als ambtelijk secretaris is aan het Dagelijks Bestuur de directeur van het partijbureau toegevoegd.
2. Taken
  - a. Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het partijbestuur.
  - b. Het voeren van de dagelijkse leiding van de partij.

Artikel 27. De kamerfracties

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van de Eerste respectievelijk Tweede Kamer der Staten-Generaal op lijsten die volgens de desbetreffende bepalingen in het huishoudelijk reglement tot stand zijn gekomen, vormen de kamerfracties van de partij.
2. Taken

De kamerfracties bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in het parlement en leggen daarvan verantwoording af door middel van hun verslag aan het congres, met inachtneming van hun staatsrechtelijke positie.

Artikel 28. De leden van het Europees Parlement

1. Omschrijving

De leden gekozen tot lid van het Europees Parlement op een lijst die volgens de desbetreffende bepalingen in het huishoudelijk reglement tot stand is gekomen, maken deel uit van de socialistische fractie in het Europees Parlement.

2. **Taken**
De Nederlandse leden van de socialistische fractie in het Europees Parlement bevorderen de verwezenlijking van de doelstellingen van de partij in het Europees Parlement. Zij leggen daarvan verantwoording af door middel van hun verslag aan het congres, met inachtneming van hun staatsrechtelijke positie.

Artikel 28 A. Partij van de Europese Sociaaldemocraten

1. De Partij van de Arbeid is lid van de Partij van de Europese Sociaaldemocraten (PES).
2. Gedurende de zittingsperiode die de PES hanteert zijn lid van het Bureau van de PES de tweede vice-voorzitter van de PvdA en een door het partijbestuur aan te wijzen lid.
3. Tot de taak van het congres van de PES behoort onder meer het vaststellen van het Europees Manifest voor de verkiezing van de leden van de fractie van de PES in het Europees Parlement.
4. Het aantal PES-delegatieleden is afhankelijk van het aantal PvdA-zetels in het Europees Parlement. De delegatieleden worden verkozen door het congres voor de zittingsperiode. Verkiezing vindt plaats gelijktijdig met de verkiezing van het partijbestuur overeenkomstig het bepaalde in artikel 25 lid 3 sub a en b. Herververkiezing is mogelijk.
5. De delegatie is verantwoording schuldig aan het congres. Zij brengt haar verslag uit gelijktijdig met de in artikel 23 lid 2 sub f genoemde verslagen.

Artikel 29. Ledenraadpleging

Als instrument van besluitvorming in de partij kan het partijbestuur voor de landelijke partij, het gewestelijk bestuur voor het gewest en het afdelingsbestuur voor de afdeling besluiten tot het doen uitschrijven van een ledenraadpleging over een door dit bestuur vastgesteld onderwerp. Het huishoudelijk reglement geeft een nadere regeling omtrent de organisatie van een ledenraadpleging.

Artikel 30. Slotbepaling

1. Het partijbestuur is bevoegd in elk onvoorziën, spoedeisend geval in naam van de partij te beslissen, onverminderd zijn verantwoordelijkheid tegenover het congres.
2. Het partijbestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten waarbij de partij zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt.
3. De partij is opgericht voor onbepaalde tijd.
4. Bij ontbinding van de partij geschiedt de liquidatie door het Dagelijks Bestuur, overeenkomstig het bepaalde in het Burgerlijk Wetboek. Bij het ontbindingsbesluit kan tevens worden bepaald welke andere bestemming dan die, genoemd in het Burgerlijk Wetboek, aan het batig saldo zal worden gegeven.
5. De organisatie en werkwijze van de partij worden geregeld door de statuten en het huishoudelijk reglement. De statuten en het huishoudelijk reglement worden vastgesteld door het partijcongres.
6. Wijziging van de statuten en het huishoudelijk reglement kan alleen geschieden door een partijcongres bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen; blanco stemmen tellen niet mee.
7. De statuten treden in werking zodra deze zijn neergelegd in een notariële akte. Een wijziging van de statuten treedt niet in werking voordat deze is neergelegd in een notariële akte. Tot het verlijden van deze notariële akte is ieder lid van het Dagelijks Bestuur bevoegd.

Deze statuten zijn vastgesteld door het congres op 12 december 1992.

De eerste wijziging is vastgesteld door het congres op 14 en 15 februari 1997.